

Læring

Alsidig
personlig
udvikling

Børne-
fælles-
skaber

Kratholmskolens Børnehaves pædagogiske læreplan

Pædagogisk
Læringsmiljø

[red. november 2020]

Forældre-
samarbejde

Indholdsfortegnelse

Den styrkede pædagogiske læreplan	4
<i>Politisk baggrund</i>	4
Det fælles pædagogiske grundlag	6
<i>Forord</i>	6
<i>Barnesyn</i>	8
<i>Dannelse og børneperspektiv</i>	8
<i>Leg</i>	9
<i>Læring</i>	10
<i>Børnefællesskaber</i>	10
<i>Pædagogisk læringsmiljø</i>	12
<i>Sammendrag</i>	22
<i>Forældresamarbejde</i>	24
<i>Børn i udsatte positioner</i>	25
<i>Sammenhæng til børnehaveklassen</i>	25
<i>Børnemiljø i Kratholmskolens Børnehaven</i>	28
<i>Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø</i>	28
<i>Inddragelse af lokalsamfundet</i>	29
<i>Det nære</i>	29
<i>Det umiddelbare</i>	29
<i>Det søgte</i>	29
De 6 læreplanstemaer	30
<i>Alsidig personlig udvikling</i>	30
<i>Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven</i>	30
<i>Det pædagogiske læringsmiljø</i>	30
<i>Evalueringsrum</i>	31
<i>Pædagogiske læringsmål</i>	31
<i>Social udvikling</i>	33
<i>Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven</i>	33
<i>Det pædagogiske læringsmiljø</i>	33
<i>Evalueringsrum</i>	34
<i>Pædagogiske læringsmål</i>	35
<i>Kommunikation og sprog</i>	36
<i>Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven</i>	36
<i>Det pædagogiske læringsmiljø</i>	36
<i>Evalueringsrum</i>	37
<i>Pædagogiske læringsmål</i>	38
<i>Krop, sanser og bevægelse</i>	39

Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehave	39
Det pædagogiske læringsmiljø	40
Evalueringsrum	41
Pædagogiske læringsmål	41
<i>Natur, udeliv og science</i>	42
Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehave	42
Det pædagogiske læringsmiljø	42
Evalueringsrum	43
Pædagogiske læringsmål	44
<i>Kultur, æstetik og fællesskab</i>	45
Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehave	45
Det pædagogiske læringsmiljø	46
Evalueringsrum	47
Pædagogiske læringsmål	48
Evalueringskultur	49
<i>Konkret evalueringskultur og brug af dokumentation i Kratholmskolens Børnehave</i>	49

Den styrkede pædagogiske læreplan

Politisk baggrund

Siden 2004 har alle dagtilbud i Danmark skulle arbejde med børns læring, trivsel og udvikling med udgangspunkt i en pædagogisk læreplan. Som en del af den pædagogiske læreplan har dagtilbud skulle opstille mål for børns læring inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten i dagtilbud blev det som en del af dagtilbudsaftalen "Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" fra 2017 aftalt, at der skulle udarbejdes en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud.

De nye regler om den pædagogiske læreplan blev vedtaget i Folketinget i maj 2018. Ændringen af dagtilbudsloven tager afsæt i det samlede forslag til en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper afleverede i slutningen af 2016.

Uddrag af dagtilbudsloven:

§ 8. Den pædagogiske læreplan i dagtilbud § 8. Der skal i alle dagtilbud udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år samt børnegruppen i alderen 3 år og frem til skolestart. Hvis det enkelte dagtilbud har organiseret børnene i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. I aldersintegrerede daginstitutioner kan der udarbejdes en pædagogisk læreplan under hensyn til aldersgrupper. I daginstitutioner med flere enheder skal den pædagogiske læreplan udarbejdes, så der tages højde for børnegruppernes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger i de enkelte enheder, jf. stk. 3.

Stk. 2. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et pædagogisk grundlag, jf. stk. 3 og 4, seks læreplanstemaer, jf. stk. 4 og 9, samt mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, jf. stk. 9.

Stk. 3. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Stk. 4. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gå-på-mod, selvværd og bevægelse, inden for og på tværs af følgende temaer:

1. Alsidig personlig udvikling.
2. Social udvikling.
3. Kommunikation og sprog.
4. Krop, sanser og bevægelse.
5. Natur, udeliv og science.
6. Kultur, æstetik og fællesskab.

Stk. 5. Det skal endvidere fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Stk. 6. Det skal desuden fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn, samt hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen. Bilag 54 Den styrkede pædagogiske læreplan

Stk. 7. Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Stk. 8. Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse, jf. stk. 3 og 4.

Den udarbejdede læreplan er fælles for hele huset og vil derfor være målrettet Kratholmskolens Børnehavn som helhed og give et reelt billede af børnehavnens faktiske pædagogik.

Det fælles pædagogiske grundlag

Forord

Et godt sted at være... og meget at lære

Kan man se forskel på Kratholmskolens Børnehaven og andre børnehaver, hvis man dumper ind en almindelig hverdag? Både ja og nej.

Børnehavens daglige frugtsamling på stuerne er et godt øjebliksbillede af det, vi ønsker for børnehaven. Her mødes børn og voksne til fællessang og småaktiviteter, der understøtter det nære og trygge fælleskab. Aktiviteterne, flere af sangene og legene er sandsynligvis de samme som i mange andre børnehaver, men hvorfor er Kratholmskolens Børnehaven så noget særligt?

Med afsæt i det kristne livs- og menneskesyn, har vi unikke forudsætninger for at understøtte en hverdag præget af glæde, tryghed, overskuelighed og en ordentlig omgangstone. En hverdag, hvor vi viser omsorg og respekt for hinanden, og på den måde støtter forældrene i deres opdragelsesansvar. Vi ønsker en hverdag med øje for hinanden og den enkeltes ageren i fællesskabet. Dette kommer ikke af sig selv, og vi skal derfor turde arbejde med begreber som mod, respekt, værdi og tilgivelse – børn som voksne. Vi vægter som voksne i børnehaven at være tæt på og aktivt deltagende i børnenes hverdag i børnehavens trygge lokaler og spændende legeplads.

Vi er af den overbevisning, at trygge og glade børn har de bedste forudsætninger for en opbyggende hverdag med leg og læring. Vi stræber derfor efter at skabe trygge og overskuelige miljøer, hvor der på lige vilkår kan være plads til leg og læring. Vi vil sikre børnenes trivsel og udvikling gennem de daglige pædagogiske aktiviteter, skabe rum for børnenes spontane og selvorganiserede leg og ligeledes arbejde målrettet efter at give børnene de bedste forudsætninger for en god overgang mellem børnehaven og skole.

I Kratholmskolens Børnehaves vedtægter §3 er børnehavens formål og grundlag beskrevet.

Stk. 4. Børnehaven vil i samarbejde med forældre og Kratholmskolen skabe rammer, såvel fysiske som psykiske, der fremmer børns udvikling, selvstændighed, sundhed og trivsel.

Målsætningen for børnehavens pædagogiske virke tager udgangspunkt i barnets alder og udvikling, idet arbejdet tilrettelægges i samarbejde med forældrene.

Børnehaven vil gennem sit pædagogiske arbejde medvirke til omsorgsfuld opvækst, læring i et samfund med demokrati, medbestemmelse og folkestyre samt bidrage til at udvikle børnenes selvstændighed, åndsfrihed og evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Det betyder at:

- at Kratholmskolens Børnehaven hver dag er præget af glæde, tryghed, overskuelighed og en god omgangstone.
- at der i børnehaven vises omsorg og respekt for hinanden, så vi på den måde støtter forældrene i deres opdragelsesansvar.
- at vi støtter op om et positivt miljø, der styrker barnets selvværd og selvtillid, udfoldelse og kreativitet.
- at vi medregner barnets perspektiv i planlægningen og afvikling af alt fra ugentlige aktiviteter til de fysiske- og psykiske rammer og miljøer i børnehaven
- at vi ser det enkelte barn og anerkender dets betydning i fællesskabet. Vi mener, at enhver alder i et menneskes liv er lige meget værd og prioriterer værdier, der ikke udelukkende kan måles og vejes.
- at børnehavens afsæt i det kristne livs- og menneskesyn er tydeligt i alt fra omgangstone, pædagogik, aktiviteter og hverdag samt i det nære forældresamarbejde.

Det fælles pædagogiske grundlag i Kratholmskolens Børnehaven består af en række fælles centrale elementer, som er kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der arbejdes med børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Elementer i det fælles pædagogiske grundlag er beskrevet i de følgende afsnit:

- Barnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhæng til børnehaveklassen
- Børnemiljø
- Inddragelse i lokalsamfundet

Barnesyn

Alle mennesker er villet af Gud og unikt skabt med forskellige evner og kompetencer. Enhver alder i et menneskes liv er lige meget værd, og vi prioriterer værdier, der ikke udelukkende kan måles og vejes. Det enkelte barn skal ses og anderkendes, men også gøres opmærksom på dets betydning i og for fællesskabet. Der skal støttes op om det enkelte barns udvikling af evner, anlæg og personlighed med nære, omsorgsfulde og tillidsskabende voksne.

Et sundt og karakterdannende miljø er grundstene for barnets udvikling af motivation for at lære og udvikling af fantasi og kreativitet. Et miljø, hvor barnets perspektiv har værdi og dermed får mulighed for at blive aktive medskabere til husets strukturer, rammer og miljøer.

Dannelse og børneperspektiv

Jf. børnehavens vedtægter vil Kratholmskolens Børnehaven i samarbejde med forældre og Kratholmskolen skabe rammer, såvel fysiske som psykiske, der fremmer børns udvikling, selvstændighed, sundhed og trivsel. Målsætningen for børnehavens pædagogiske virke tager udgangspunkt i barnets alder og udvikling, idet arbejdet tilrettelægges i samarbejde med forældrene. Børnehaven vil gennem sit pædagogiske arbejde medvirke til omsorgsfuld opvækst, læring i et samfund med demokrati, medbestemmelse og folkestyre samt bidrage til at udvikle børnenes selvstændighed, åndsfrihed og evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Denne målsætning tager afsæt i en hverdag, hvor børnenes perspektiv på alt fra hverdagsstruktur og daglige pædagogiske aktiviteter til barnets egen mulighed for læring bliver inddraget og fundet værdifuldt. Derfor arbejder børnehavens personale kontinuerligt efter, at hverdagens indhold giver mening for det enkelte barn uanset baggrund, køn og kultur.

Alle børn, uanset evner og anlæg, har ret til at have en hverdag, som er tilpasset deres forudsætninger. På det generelle plan indebærer princippet om menneskeværdet respekt for det enkelte individs egenart og integritet. En anden side af princippet om menneskeværdet er, at enhver alder i et menneskeliv er lige meget værd. Ingen fase kan reduceres til primært at være en forberedende fase for senere faser. Barnet er et værdigt menneske, og hvert enkelt udviklingstrin i barnets opvækst har sin fulde og hele egenværdi.

Ved at inddele børnene i mindre grupper, skabes der rum for børnenes perspektiv, børnenes "egenstemme" og de nære børnerelationer, for derved at have mulighed for at lære og udvikle sig i trygge og meningsfulde rammer

Børnehavens aktiviteter og dagligdag er i høj grad præget af, hvor vi oplever at børnegruppen befinder sig følelses-, energi- og kompetencemæssigt. Opleves børnegruppen i en periode urolig og med en tendens til at indgå i de sociale relationer på en uhensigtsmæssig og nedbrydende facon, finder vi det naturligt at inddrage dens perspektiv og udfordringer i forløb, der netop kredser sig om børnenes sociale kompetencer og redskaber til at indgå i disse forløb, der spænder over vores aktivitetsgrupper og stuesamlinger, hverdag på legepladsen, m.m.

I Kratholmskolens Børnehaven arbejder vi for, at der vises respekt for medmennesket og for det enkelte individs værdi, værdighed og integritet. Derfor må læringsmiljøet opmuntre og støtte den enkelte i at lære sig selv at kende på godt og ondt og i at opnå en positiv identitet og selvværdsfølelse – at dannes. Vi ønsker, at børn og voksne tør være ægte i samvær med hinanden. Det viser sig bl.a. ved behovet for tilgivelse og muligheden for en ny begyndelse i alle medmenneskelige relationer.

Det er vigtigt for barnet, at børnehaven er et fast holdepunkt i et til tider omskifteligt samfund og hverdag. Det er vigtigt at værne om og at udbygge børnehavens fællesskab - eksempelvis ved planlagte legeaftaler uden for børnehavens rammer. Samtidig er det vigtigt, at børnehaven ikke bliver en isoleret del af samfundet, men at den står i en levende vekselvirkning med det omgivende samfund, så børnehaven og børnene oplever sig selv som en del af et større hele.

Leg

At børn leger, er lige så vigtigt, som at blomsten skal have vand. Legen er derved et afgørende element for børnenes udvikling og læring. Den har værdi i sig selv og er derfor gennemgående i børnenes hverdag i Kratholmskolens Børnehaven. Legen er dermed en central del af børnehavens liv og hverdag – både når det gælder den spontane og selvorganiserede, og når børnene tager del i de voksenstyrrede, rammesatte og planlagte aktiviteter. Legen er grundlæggende for børnenes oplevelse af at høre til, men den kan modsat også være med til at synliggøre, når nogle står uden for fællesskabet. Børnene i Kratholmskolens Børnehaven oplever igennem legen en hverdag, hvor man møder voksne og børn, der er i stand til at give en følelse af accept og værdi og dermed muligheder for at udfolde sig og vokse som menneske. Her spiller børnehavens personale en central rolle, når der opstår behov for

at rammesætte legeaktiviteter, der på særlig vis giver mulighed for at inddrage de børn, der af en eller anden grund ikke lykkes med at indgå med værdi og medbestemmelse i legerelationer og under aktiviteter.

Læring

I Kratholmskolens Børnehaven ønsker vi at skabe rum for, at børnene udforsker livet med krop, ånd og sanser, tør undres, stille spørgsmål, begå fejl, famle og slippe fantasien løs.

Det er vigtigt, at børnehaven formidler både viden og færdigheder samt kristne grundværdier, så børnene bliver i stand til at vurdere og forholde sig til de værdier og klare opgaver, som livet i et omskifteligt samfund stiller.

Vi tilstræber bevidst, at det enkelte barn lykkes i fællesskabet og oplever glæde ved aktiv deltagelse, hvor barnet får mulighed for at behandle og eksperimentere med deres erfaringer fra deres dagligdag. Børnenes udfordringer bør derfor tage afsæt i den enkeltes nærmeste udviklingszone, afhængigt af alder, udgangspunkt og motivation.

Ved at være opmærksom på og benytte børnenes opnåede læring som pejlemærker, får vi mulighed for at fremme husets pædagogiske læringsmiljø, således at børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling styrkes.

Børnefællesskaber

I Kratholmskolens Børnehaven søger vi at give alle en følelse af at høre til - et sted, hvor fællesskabet opleves som værdifuldt og meningsfyldt for den enkelte. Et sted, hvor det bevidst tilstræbes, at det enkelte barn lykkes i fællesskabet og oplever glæde ved aktiv deltagelse. Dette er vi fælles om i hverdagen – børn som voksne. Gennem leg og læring i børnehavens sociale fællesskaber, får børnene mulighed for at skabe betydningsfulde relationer, hvor den enkelte afsøger nye positioner og initiativer og er med til at skabe en balance mellem individ og fællesskab. Alt er ikke gavnligt for et opbyggende fælleskab, og derfor har børnehaven og forældre også ansvar for at sætte tydelige grænser i det sociale samspil.

Vi ønsker at være tæt på og tilgængelige under børnenes udfoldelse i hverdagens leg og aktiviteter med en sund og naturlig autoritet, for derved at understøtte børnenes fællesskaber med holdninger,

der tåler udfordringer, samspil mellem det der siges og gøres, og en god atmosfære der er præget af respekt, omsorg og tillidsfulde forhold.

Når vi i børnehaven taler om, at vi ønsker at behandle hinanden, som vi selv ønsker at blive behandlet, skaber det grundlag for en sund og empatisk ageren, hvor den enkelte bliver lyttet til og får mulighed for at være aktivt medskabende i et positivt miljø.

Pædagogisk læringsmiljø

Barnets udviklingsmuligheder sker i relation med andre børn såvel som i relation med voksne. Derfor vil vi i Kratholmskolens Børnehaven være opmærksomme på og støtte op om barnets nærmeste udviklingszone afhængigt af alder og udgangspunkt. Her har både det psykiske og fysiske miljø stor betydning for det enkelte barns udvikling, hvilket understreger relevansen af, at vi som repræsentanter for barnet kontinuerligt skal vurdere om også institutionens lokaler og legeplads skaber rum for denne udvikling. Vi mener, at børn har tanker og holdninger omkring det miljø, de færdes i, og vi skal respektere og anerkende dette, blandt andet ved at inddrage deres perspektiver, når børnehushets leg- og læringsmiljøer evalueres og udvikles på personalemøder og pædagogiske dage.

Det pædagogiske læringsmiljø er til stede hele dagen. Børn og voksnes læring kan spores i alle hverdagens rutiner og situationer fra morgenåbningens afleveringssituationer til pusletiden i forbindelse med bleskift. Vi forholder os reflektivt og evaluerende til alle de elementer barnet møder i deres hverdag, og stiller os selv spørgsmålet, "giver det mening?" for både børn og voksne. Derfor har vi i Kratholmskolens Børnehaven valgt at arbejde målrettet med de læringsrum børnene færdes i i løbet af dagen. Dette gøres gennem fælles sparring på og mellem stuerne, med forældrene og med afsæt i evalueringsværktøjet, SMTTE-modellen, der giver os mulighed for at forholde sig til børnenes perspektiv og fællesskabets interesser i alle læringsmiljøer.

Herunder kan ses eksempler på arbejdet med læringsmiljøerne i børnehaven:

Faste aktiviteter

Sammenhæng

Vi gør i børnehaven brug af børnehavens og skolens faciliteter så som bibliotek, gymnastiksal, hal, natursti, SFO og legepladser. Børnene får dermed mulighed for at lære og udvikle sig i forskellige rammer og med forskelligt fokus. De ugentlige aktiviteter er derfor et oplagt redskab til at arbejde med børnene ud fra de seks læreplanstemaer for derved at komme rundt om hele barnet.

Mål

At børnene:

- gennem forskellige aktiviteter sikres en sund udvikling, hvor læring og leg går hånd i hånd
- bliver udfordret i aktiviteter med motorisk, såvel som socialt, sprogligt, kulturelt, individuelt og et mere tematisk fokus
- stifter bekendtskab med børnehavens og skolens faciliteter
- børnene tager aktivt del i de tilbudte aktiviteter og oplever sig som bidragende og værdifulde i fællesskabet

Tiltag

I børnehaven har vi fokus på:

- at tilbyde aktiviteter, der tager udgangspunkt i børnenes alder og udvikling
- at tilbyde aktiviteter, der tager udgangspunkt i et afgrænset tema
- gøre brug af tilgængelige faciliteter som bibliotek, gymnastiksal og natursti

Tegn

I børnehaven ser vi efter:

- om børnene er motiverede for de ugentlige aktiviteter
- om børnene er i en fortsat udvikling
- om børnene afprøver sig selv i nye udfordringer og gør brug af både egen og fællesskabets kompetencer
- om børnene føler sig trygge i børnehavens – såvel som skolens rammer

Evaluering

I børnehaven evaluerer vi naturligt ved:

- en årlig evaluering på et personalemøde, hvor årsplanen tilrettes ved bl.a. at stille følgende spørgsmål:
Giver det mening? Ser vi en børnegruppe, der trives og opleves i en sund læring og udvikling?
Er der emner fra læreplanstemaerne, vi bør have øget fokus på?
- at arbejde med SMTTE-modeller i forbindelse med planlægning og strukturering af vores temaperioder

Garderobe

Sammenhæng

Af alle steder i en børnehaven vil garderoben være det sted, hvor børn og voksne dagligt bliver udfordret. Hvad skal man have på? Hvem bestemmer det? Hvorfor må hun have termobukser på, når jeg ikke må? Vil du lyne min jakke? Hvis støvler ligger midt på gulvet? osv. Garderoben er derfor et sammensurium af udfordringer og spørgsmål af social og mere praktiske karakterer. Vi ser garderoben som det perfekte sted at øve sig.

Mål

At børnene:

- i løbet af deres børnehavetid oplever værdien i selvhjulpethed, eksempelvis i forbindelse med på- og afklædning og oprydning af deres egne garderobepladser
- kan spørge om hjælp ved praktiske udfordringer som lynlås m.m. hos både de voksne og de andre børn
- forstår og udfører en given anvisning eller besked fra de voksne uden at skabe unødigt uro for de andre børn i børnehaven

Tiltag

I børnehaven har vi fokus på:

- at vi som voksne i garderoben er tydelige eksempler på, hvordan en god tone kan holdes i selv pressede situationer
- at give børnene den tid, der kræves for således at give dem en succesoplevelse ved selv at klare en udfordring
- at hjælpe børnene med at sætte ord på, hvad de ønsker hjælp til, vente på tur og hjælpe hinanden

- at opfordre børnene til at mærke efter selv – ex. "Er det vejr til vanter i dag?"
- at vi ved et forældremøde inddrager forældrene i selvhjulpenhed.

Tegn

I børnehaven ser vi efter:

- om børnene har succesoplevelser ved selv at kunne tage tøj og sko af og på
- om børnene er motiverede for at kunne klare sig uden hjælp fra en voksen
- om børnene har øje på hinanden og viser forståelse for en god "garderobekultur"

Evaluering

I børnehaven evaluerer vi naturligt ved:

- at vende eventuelle udfordringer i garderoben på stue- og personalemøder
- at tale med børnene om garderobelivet til samling – såfremt et fokus er nødvendigt
- en årlig evaluering på et personalemøde

Leg

Sammenhæng

At børn leger, er lige så vigtigt, som at blomsten skal have vand. Derfor vil legen være en helt central del af børnehavens liv og hverdag – både når det gælder den mere frie leg, og når børnene tager del i de mere planlagte lege og aktiviteter. Vi kan altså slet ikke tale om udvikling og læring uden at sikre os, at børnene får mulighed for at lege. Gennem børnenes leg, stifter de naturligt bekendtskab med børnehavens skrevne læreplanstemaer, og når de gang på gang udfordrer og udforsker deres nærmeste udviklingszone, skabes rum for børnenes frie og naturlige læring og udvikling.

Mål

At børnene:

- får mulighed for at være aktivt deltagende i lege – inde som ude
- oplever og forstår sig som en vigtig del af udviklingen af et opbyggende fællesskab i børnehaven
- gennem leg udvikler evnen til at mærke egne og andres behov og grænser

Tiltag

I børnehaven har vi fokus på:

- at skabe rammer og situationer, der tilgodeser børnenes frie leg
- at tilbyde aktiviteter, hvor legen er det grundlæggende
- at skabe fysiske miljøer, der tilgodeser både store og små fællesskaber
- at børnene lærer at inkludere frem for at ekskludere i deres leg. Det er okay at sige nej, hvis du ønsker at lege selv – ellers finder vi altid plads til en ekstra i legen

Tegn

I børnehaven ser vi efter:

- om børnene har fællesskaber på tværs af alder og stue
- at børnene har legerelationer til jævnaldrende
- om børnene kan igangsætte lege på egen hånd
- om børnene giver udtryk for, at de har venner i børnehaven
- om børnene udvikler en inkluderende tilgang i deres leg. "Vil du være med?"

Evaluering

I børnehaven evaluerer vi naturligt ved:

- at tage eventuelle problemstillinger og udfordringer op på stuemøder
- en årlig evaluering på et personalemøde

Legepladsen

Sammenhæng

Legepladsen er et frirum for børn og voksne i hjemmet – såvel som i børnehaven.

Ikke et frirum, hvor alt går i stå – tværtimod! Men et naturligt rum, hvor børnene udforsker og rykker grænser for dem selv og deres venner. På legepladsen møder børnene alt fra stegende sol til dunrende regn, hyggelige rollelege til konfliktfyldte action-lege, fliser til kridttegning og sand til "kager", det bløde græs til spændende balancelege i klatretårnets højder, og i disse møder, etablerer børnene en forståelse af dem selv og deres venner, og ikke mindst, naturens materialer og muligheder.

Mål

At børnene:

- oplever sig trygge på legepladsen
- har mod på at afprøve nye lege og udfordringer

- stifter bekendtskab med årstidernes indvirkning på hvilke lege, der kan leges på en legeplads samt, hvordan vi klæder os på, inden vi går ud
- i et mere frit miljø, styrker deres sociale kompetencer såvel som deres motoriske færdigheder

Tiltag

I børnehaven har vi fokus på:

- at støtte og guide børnene i deres forsøg på at indgå i forskellige sociale konstellationer på egen hånd
- at den voksne kan indtage rollen som igangsætter og guide samt generelt være synlig og tilgængelig på legepladsen
- at vi som voksne skal være gode eksempler på, hvordan legepladsen kan bruges som et frirum med store og små aktiviteter i al slags vejr

Tegn

I børnehaven ser vi efter:

- om børnene udtrykker en generel glæde ved at være på legepladsen
- om børnene indgår i længerevarende lege med andre på legepladsen
- om børnene udfordrer sig selv i motoriske- såvel som i regellege

Evaluering

I børnehaven evaluerer vi naturligt ved:

- en årlig evaluering på et personalemøde, hvor årsplanen tilrettes ved bl.a. at stille følgende spørgsmål:
Giver det mening? Ser vi en børnegruppe der trives? Er der emner fra læreplanstemaerne, vi bør have øget fokus på?

Morgenstund (6³⁰ til 9⁰⁰)

Sammenhæng

Nogle børn ankommer tidligt i daginstitutionen og har måske kun lige fået tøj på og er væltet ud ad døren. For nogle er der tale om en fast rutine, hvor mor eller far hurtigt skal videre på arbejde, mens andre har forældre, der har god tid til en snak med personalet og de andre børn og forældre på stuen, mens barnet finder tryghed i børnehaven. Fælles for alle er, at der skal siges farvel...

Mål

At:

- børnene bliver set og mødt af de voksne, når de starter dagen i børnehaven og naturligt finder plads i børnehavens trygge morgenmiljø
- børnene oplever et nærvær, der giver en tro på, at de er værdifulde og betydningsfulde
- vi som personale har mulighed for at sikre en god overlevering og dialog, bl.a. under forældrekaffe

Tiltag

I børnehaven har vi fokus på:

- at sørge for en hyggelig stemning ved dæmpet belysning, tilbud om morgenmad, rolig musik og lav stemmeføring
- at igangsætte og støtte op om rolige og finmotoriske lege samt styrke børnenes indbyrdes relationer omkring legene
- at hilse både barn og voksen velkommen i børnehaven
- at tilbyde kaffe til forældrene hver morgen
- at hjælpe barnet til en god afsked med mor/far

Tegn

I børnehaven ser vi efter:

- om børnene opleves som generelt glade og trygge
- om børnene hurtigt finder fred i en aktivitet (spisning, leg, hvile, m.m.)
- om børnene accepterer, at mor/far skal videre, og at de selv skal blive i børnehaven
- om børnene finder trøst og støtte hos børnehavens personale

Evaluering

I børnehaven vil vi have:

- en løbende dialog med forældrene om barnets trivsel samt tilbyde forældresamtale mindst to gange i barnets børnehavetid + forældremøde
- en årlig evaluering på et personalemøde - samt efter behov

Oprydning

Sammenhæng

Oprydning vil nok aldrig gå hen og blive det sjoveste – hverken for børn eller voksne. Men det er og bliver et nødvendigt "brud" i enhver hverdag. I børnehaven er vi fælles om at skabe de rammer, vi

færdes i, og vi har derfor også et fælles ansvar for at holde orden og passe på børnehavens legetøj m.m.

Mål

At børnene:

- erfarer oprydningen som en naturlig afslutning på en leg – og som en god start på det næste der skal ske
- kan håndtere de voksnes krav og forventninger og forstår de verbale anvisninger

Tiltag

I børnehaven har vi fokus på:

- at være forbillede i oprydningen med en ordentlig og positiv tone
- at fremhæve gode eksempler og generelt anerkende, når det går godt
- at gøre brug af oprydningsklokken
- at tale med børnene om, hvorfor vi hjælper hinanden med at rydde op i løbet af dagen

Tegn

I børnehaven ser vi efter:

- at børnene accepterer, at legen skal stoppe, og at der skal ryddes op
- at børnene kan finde legetøjets rette plads – og evt. om børnene kan opsøge hjælp hos voksne og andre børn ved behov

Evaluering

I børnehaven evaluerer vi naturligt ved:

- at tale med børnene om en overstået oprydning – såfremt et fokus er nødvendigt
- en årlig evaluering på et personalemøde

Samling

Sammenhæng

Alle børn er nu ankommet, og for fleres vedkommende begynder den første sult at melde sig. Børn og voksne samles på hver deres tilknytningsstue og begynder dagen med medbragt frugt og hygge

på stuens gulv. Med fællesskabende aktiviteter, tydelig ramme- genkendelighed og med fast struktur sættes dagen i gang i samlingens rundkreds.

Mål

At børnene:

- oplever sig som en betydende og medskabende del af fællesskabet
- i en tryk atmosfære stifter bekendtskab med børnehavens kristne livs- og menneskesyn bl.a. gennem sang og aktiviteter
- naturligt stifter bekendtskab med aktiviteter, der tager afsæt i det pædagogiske arbejde med læreplanstemaerne

Tiltag

Under samlingen har vi fokus på:

- at være forbilleder med en ordentlig og positiv tone
- at holde en fast struktur bl.a. med start- og slutsang
- at inddrage børnene i planerne for dagen og de kommende arrangementer
- at inddrage "aktivitetstemaer" og børnehavens aktuelle fokusområder
- at bruge lege, sange og aktiviteter der tager afsæt i læreplanstemaerne
- at afkorte samlingen om fredagen, for derefter at have fælles bibelfortælling på Nordstuen

Tegn

Til samlingen ser vi efter:

- at børnene udtrykker glæde og er motiveret til at være aktivt deltagende i samlingen
- at børnene finder tryghed i samlingens struktur
- at børnene ved, hvad de skal, når samlingen er slut

Evaluering

I børnehaven evaluerer vi naturligt samlingerne ved:

- at tage aktuelle problemstillinger op til stue- og personalemøder
- en årlig evaluering på et personalemøde

Spisning

Sammenhæng

Fællesskabet omkring måltidet er en naturlig og grundlæggende del af det danske samfund. Det vil det også være i børnehaven, og vi ser det som et oplagt tidspunkt at styrke fællesskabet i børnehaven, mens børnene får tid og ro til at få fyldt energitankene op.

Mål

At børnene:

- oplever rolige og trygge rammer i spisesituationen, således at børnene får mad nok til at klare dagens kommende udfordringer
- oplever sig som en fast og betydende del af fællesskabet omkring maden
- stifter bekendtskab med gode spisevaner

Tiltag

I børnehaven har vi fokus på:

- at inddele børnene i faste spisegrupper, og således støtte op om deres relationer og spisefællesskaber
- at indlede med et bordvers og dermed takke for maden sammen
- at placere affaldspande på bordet, således at børnene kan hjælpe hinanden af med deres affald. "Vil du række mig skraldespanden, Thomas?"
- at holde tonelejet lavt og eventuelt rammesætte "stilletid", således at børnene oplever det positive i at kunne bruge spisesituationen til at koble fra og slappe af
- at de voksne tager del i spisefællesskabet ved at sidde med til bords

Tegn

Under spisningen ser vi efter:

- at børnene finder ro til at få spist deres madpakker
- at børnene har succes med at opbygge hyggelige og positive spisefællesskaber ved bordene

Evaluering

I børnehaven evaluerer vi naturligt ved:

- at inddrage børnene i de overvejelser vi gør med spisesituationerne
- en årlig evaluering på et personalemøde

Sammendrag

I Kratholmskolens Børnehave arbejder vi dagligt med at skabe rammer, sammenhænge og aktiviteter, der giver børnene de bedste forudsætninger for at trives i den hverdag, de har. Vi er også bevidste om, at vi er medvirkende til, at børnene i børnehaven får grundlæggende redskaber, der vil blive brugt resten af deres liv.

Vi ser dog ikke barnet, som en beholder, der blot skal fyldes op, men som et menneske, der gennem involvering og medbestemmelse i hverdagen, får de bedste muligheder for en sund udvikling og stadig positiv læringsproces. Derfor ønsker vi, at børnene i Kratholmskolens Børnehave trives i deres hverdag og i arbejdet med de pædagogiske læreplaner og derved giver udtryk for trivsel og glæde.

Børnene møder i Kratholmskolens Børnehave en genkendelig og struktureret hverdag, hvor ugens dage som udgangspunkt har faste rutiner og udtryk. Derved får børn og voksne mulighed for at indgå og bidrage i de læringsrum, de møder i hverdagen uden at skulle være unødigt i tvivl om, hvad der kommer til at ske før og efter et forløb eller en aktivitet. Vi tror på, at denne genkendelighed og tryghed er med til at styrkes børnenes forudsætninger for at trives, lære, udvikles og dannes i et sundt og omsorgsfuldt miljø.

Både forældre og børn har mulighed for at skabe overblik over deres hverdag i børnehaven på børnehavens aktivitetstavle, der som udgangspunkt skal vise afvigelser i hverdagen som fødselsdage, udflugter og særlige forløb. Ved samlingerne på stuerne gennemgås dagens forløb ligeledes dagligt ved brug af piktogrammer for således at skabe fælles forståelse og afsæt for dagen.

Udover de daglige rutiner som samling, spisning, leg ude og inde, middagslur og garderobesituationer, vil dagene også som udgangspunkt indeholde faste aktiviteter:

Mandag: Udflugt til Naturstien

Tirsdag: Aktivitetsgrupper med afsæt i det valgte temaforløb

Onsdag: Stuedag, hvor børnene har fællesskab og aktiviteter med deres tilknyttede stue

Torsdag: Aktivitetsgrupper med afsæt i det valgte temaforløb

Fredag: Fællessamling med bibelfortælling og senere rammesætning af børn og voksnes mere spontane og selvorganiserede lege og aktiviteter

Vi vil være opmærksomme på følgende tegn for således at kunne præcisere de enkelte mål for det enkelte barn:

- Barnet indgår i positive relationer med børn og voksne i børnehaven.
- Barnet kan finde trøst og glæde i samværet med børnehavens voksne og børn.
- Barnet tager imod nye udfordringer med en positiv indstilling.
- Barnet indgår i såvel fin- som grovmotoriske lege og aktiviteter.
- Barnet udvikler sin selvstændighed gennem børnehaveårene.
- Barnet oplever situationer, der udmønter sig i umiddelbare grin og begejstring.
- Barnet udviser en lyst til udfordringerne efter børnehaven, som ForårsSFO og skole.
- Barnet kan kommunikere og udvikler evnen til at udtrykke egne og andres behov.

I Kratholmskolens Børnehaven er det en naturlig del af vores pædagogiske arbejde at evaluere og reflektere over forløb og hverdagens rutiner. Vi ser det som en fordel at kunne inddrage hinandens perspektiver og faglighed i evalueringen af vores arbejde, og vi vil derfor tage forløb og tiltag med børnene op til ugentlige stuemøder og månedlige personalemøder.

Ved at gøre brug af redskaber som fx praksisfortællinger og SMTTE-modeller, har vi mulighed for at forholde os reflektivt til vores pædagogiske arbejde og det pædagogiske læringsmiljø.

Til børnehavens møder er det vigtigt, at alle bidrager til faglig vidensdeling, og der vil være mulighed for at hente inspiration i den egenudviklede og såkaldte vidensbank med afsæt i evaluering- og planlægningsmodellen – Lotusmodellen, hvori der kan findes inspiration til mulige forløb med børnene.

Forældresamarbejde

I Kratholmskolens Børnehaven er det en fælles opgave sammen med forældrene at samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel, læring og udvikling.

Som forældre bliver man tilbudt 2 planlagte samtaler i løbet af barnets børnehavetid:

Opstartssamtale: (ca. efter 4-6 mdr.) med fokus på barnets opstart, sprogudvikling, udfordringer, styrkesider og fælles indsatsområder fremover.

Før-førskolesamtale: (forinden opstart af Ældstegruppen) med fokus på barnets kompetencer, styrkesider, udfordringer, selvhjulpenhed og andre fælles indsatsområder forinden barnets opstart i ForårsSFO.

Vi stræber efter det umiddelbare og tætte samarbejde, hvor der i hverdagen er tid og rum til mødet mellem børnehaven og forældre ved aflevering- og afhentningssituationen. Ved disse korte og spontane møder, vil dagsorden have en lettere karakter – om end meget værdifuld for barnet og samarbejdet omkring det. Her får børnehaven og forældre mulighed for at vende oplevelser og feedback på de fælles indsatsområder, der omhandler barnets trivsel, læring og udvikling.

I Kratholmskolens Børnehaven har vi valgt at tilbyde forældrekafe hver dag frem til kl. 8.45, hvor de forældre, der måtte have mulighed for det, får en særlig mulighed for at være medskabere af en god og tryk aflevering af deres barn. Ved dette tiltag, oplever børnehavens personale at kunne vise et transparent øjebliksbillede af børnenes hverdag og dermed have et bedre afsæt for en god dialog i forældresamarbejdet. Børnehavens personale får også i højere grad indblik i børnenes liv og familie, og det kan være vigtige byggesten i relationen til barnet og muligheden for at sikre de rammer og muligheder, som barnet har ret til og brug for.

Såfremt der er tale om bekymringspunkter, og når emnet ikke egner sig til en stue- eller garderobesnak, aftales et møde, hvor samtalen kan have den karakter, som den fortjener.

Foruden de daglige og de to planlagte forældresamtaler, afholder børnehavens forældrebestyrelse hvert år i forbindelse med valg til bestyrelsen et forældremøde, hvor børnehavens personale tager relevante emner op, såsom "Forældrenes rolle i et sprogstimulerende miljø", "Sund kost i madpakken" eller "Forældrenes rolle i barnets udvikling af selvhjulpenhed".

For os er det vigtigt, at vi, ved at have et godt forældresamarbejde, skaber grund for, at børnene kommer til at besidde de kompetencer, der skal til for at udforske og trives i de læringsmiljøer børnene møder i deres hverdag.

Børn i udsatte positioner

Børn er skabt helt unikke og med helt forskellige evner og kompetencer. Lige meget hvor barnet befinder sig i sin udvikling, er det vigtigt, at barnet føler sig anerkendt for den, det er, og at vi tager udgangspunkt i det enkelte barn. Vi vil derfor i Kratholmskolens Børnehaven tilrettelægge særlige pædagogiske indsatser, således at børn, der har særlige udfordringer, også sikres de bedste vilkår for trivsel og udvikling. Dette sker med naturligt afsæt i forældresamarbejdet, hvor barnets forældre og primære voksne i børnehaven, koordinerer, evaluerer og planlægger indsatsen i barnets hverdag. Ved at arbejde med inklusion i børnehaven sikrer vi, at alle børn har lige muligheder for at indgå i og bidrage til fællesskabet og fællesskabets leg og aktiviteter. For at barnet oplever sig accepteret og værdsat i fællesskabet, vil vi skabe rum for, at det enkelte barn får mulighed for at bidrage med de kompetencer, det besidder.

Hvis vi vurderer, at vi ikke har de fornødne kompetencer til at støtte op om det enkelte barn med særlige behov, vil vi inddrage relevante eksterne samarbejdspartnere og evt. ansøge om ekstra ressourcer for således at forebygge u hensigtsmæssig udvikling, læring og forringet trivsel.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Der er en verden til forskel på at være børnehavebarn og børnehaveklassebarn – og så alligevel ikke helt, når vi taler om et barn i Kratholmskolens Børnehaven. Børnehavens personale og daglige ledelse har et tæt samarbejde med Kratholmskolen, skolens SFO og ForårsSFO, bl.a. grundet Kratholmskolens skolebestyrelses overordnede ansvar for ledelse af alle enheder som én samlet privat institution. Dette skaber rammerne for et tæt og værdifuldt samarbejde om trygge overgange og langsigtede pædagogiske læringsmiljøer. Vores hverdag udspiller sig i bygninger centralt placeret på Kratholmskolen, og vi benytter os jævnligt af alt fra skolens legepladser, naturområder, gymnastiksal, hal, bibliotek, faglokaler, SFO, materialer og ressourcer, ja sågar også skolens pedel og administration. Vi har dermed mulighed for at opleve og samarbejde med en skole på første hånd.

Med fælles afsæt i det kristne livs- og menneskesyn, har vi unikke muligheder for at skabe sammenhæng og trygge overgange mellem børnehaven og skole, og tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter de kommende skolebørn på bedste vis. Børnehavens børn deltager på lige fod med skolens elever i flere af skolens arrangementer årligt, og personalet deler ligeledes pædagogiske oplæg på tværs af skolens enheder. Derved får vi mulighed for at etablere fælles afsæt i alt fra grundsyn og pædagogisk tænkning, således at børnene oplever en klar genkendelighed og tydelig linje fra børnehaven til afgangseksamenen i 9. klasse.

Skolens ForårsSFO er en unik og værdifuld kobling mellem børnehavelivet og livet på skolebænken. Her har hvert enkelt barn fra Kratholmskolens Børnehaven og andre børnehaver, mulighed for at prøve sig selv af i det nye lærings- og børnemiljø, hvor nye udfordringer og behov for fordybelse er vigtige elementer i hverdagen. ForårsSFOens største indsats ligger på den nye classes fællesskab og styrkelsen af denne. Opgaven er, at det enkelte barn skal bekræftes i at være noget helt enestående, og samtidig kunne finde sig godt til rette i klassens fællesskab, som bare et blandt mange børn.

Fællesskab betyder ikke, at det enkelte menneske skal opgive sin egen personlighed. Det er tværtimod det modsatte, der er tilfældet. Det er kun gennem fællesskab med andre, at det enkelte menneskes personlighed for alvor kan udfolde sig. Sådan er det med børn, og sådan er det med voksne. Dette sker i trygge og genkendelige rammer for børnene fra Kratholmskolens Børnehaven, hvor også deres primære pædagog fra børnehaven vil følge dem i forårsmånederne.

Vi kan således allerede arbejde målrettet med de fælles træk, der findes mellem børnehaven og ForårsSFOen fra efterårsferien, hvor de børn der skal starte i skolen året efter, bliver tilknyttet børnehavens "Ældstegruppe". Her får gruppens børn mulighed for at udforske og prøve sig selv af i alt fra tal, bogstaver og former, til forpligtende fællesskaber i fordybelseslege. Det enkelte barn støttes og guides i sit forsøg på at kaste sig ud i nye mestringsopgaver, hvor initiativet og modet til at fejle, er vigtige elementer i deres udvikling og læring.

Forældresamarbejdet omkring denne udvikling for barnet er essentielt. Barnet er forældrenes - ikke vores. Børnehaven har en central plads i børnenes liv; men den kan aldrig erstatte far eller mor.

For os er det vigtigt, at barnets hverdag er præget af små og store succesoplevelser, der giver barnet mod på positivt at kaste sig ud i nye udfordringer og relationer båret af respekt og ansvar for sig selv og andre. Dette bliver særligt relevant, når et skifte til ForårsSFOen står for døren og nye arenaer skal udforskes og indtages. Denne proces styrkes ved et sundt og reflektivt forældresamarbejde, hvor

barnets perspektiver kommer i spil sammen med de indsatser fra omsorgspersoner de møder i deres hverdag. Ud over den daglige dialog, inviteres disse børns forældre til en forældresamtale forinden "Ældstegruppens" opstart, for således at afklare fokus- og indsatsområder.

Børnemiljø i Kratholmskolens Børnehaven

Kratholmskolens Børnehaven er et børneunivers – og det skal børnemiljøet og det pædagogiske læringsmiljø i huset afspejle. Vi benytter alle kvadratmeter i institutionen og ser løbende muligheder i forhold til at indrette legearealer og fordybelsesrum alle steder, hvor der er mulighed for det.

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Vi har fokus på at indrette husets lokaler og legeplads med tanke på at skabe fleksible og dynamiske rum, hvor børn og voksne kan finde plads til at være og have uforstyrret leg, udfolde sig fysisk (grov- og finmotorisk) og plads til mere voksenstyrede aktiviteter. Børnehavens rammer afspejler huset hverdagsstruktur og der ses tydelige spor af børnenes faste holdepunkter i løbet af dagen. Æstetisk arbejder vi med at skabe ro for øjet og med mulighed for at "vaske tavlen ren", og at legetøjet er sorteret, tilgængeligt, indbydende og i børnehøjde.

I Kratholmskolens Børnehaven stræber vi efter at handle og omgås hinanden efter næstekærlighedsprincippet, hvor vi skal behandle hinanden, som vi selv ønsker at blive behandlet. Derfor vil børnemiljøet være præget af en nysgerrighed og lyst til at være og bringe noget godt for den næste - børn som voksne. Helt konkret, skal børnene fx altid møde et "ja", når et barn spørger om at være med i et allerede etableret legefællesskab, da ingen skal opleve at blive afvist gang på gang. Vi arbejder derfor kontinuerligt efter at skabe rammer og mulighed for positive og opbyggelige børnefællesskaber, hvor den enkelte får et naturligt blik for sin næste og dennes trivsel.

Personalet tager løbende stilling til, hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø understøtter det enkelte barn samt børnefællesskabets behov og sammensætning, ved eksempelvis stue og personale møder. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed. Dette sikres bl.a. ved brug af observationer og praksisfortællinger fra børnenes hverdag.

Inddragelse af lokalsamfundet

Det nære

I Kratholmskolens Børnehaven nyder vi godt af, at være placeret lige midt på Kratholmskolens tidligere fodboldbane, og vi har derfor fornøjelsen af skolens liv omkring os. Derfor er det naturligt for os at gøre brug af skolens liv, hverdag og arrangementer, og dermed åbne børnehavens verden op for en kultur og et udtryk, der virker og er en anelse større. Vi nyder at åbne lågen mellem børnehavens og skolens legeplads, hvor børnehavebørnene møder ældre søskende, tidligere børnehavebørn, kendte voksne fra skole og sfo på såvel børnehavens legeplads som skolens.

Vi deltager også i skolens lidt større arrangementer, hvor vi nyder godt af etablerede og velorganiserede forløb, hvor vi som børnehavebørn og voksne kan "snuse" lidt til den "store verden". Derudover benytter vi os også af skolens faciliteter som bibliotek, hal og gymnastiksal og klublokaler.

Det umiddelbare

I Bellinge er vi én af flere dagsinstitutioner og flere ligger inden for gåafstand, hvilket giver anledning til besøg af nye spændende legepladser. Vi nyder også at tage på udflugt med bussen til Kratholmskoven, hvor børnene møder skov og vand i en størrelse, de ellers ikke møder på den ugentlige besøgte Natursti.

Hvert år har vi også tradition for at deltage i den lokale kirkes Julegudstjeneste sammen med byens andre børnehaver.

Det søgte

Vi benytter os også glædeligt af Odense Kommunes kulturelle tilbud, som teater, parker og udstillinger – typisk i midtbyen, hvor børnene i højere grad stifter bekendtskab med pulserende trafik og byens store og spændende bygninger og pladser. En hver udflugt uden for Bellinge, starter med en spændende bustur, og den slutter ligeså i bussen.

De 6 læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven

Barnets alsidige personlige udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. I Kratholmskolens Børnehaven vil vi tilstræbe at skabe en hverdag som er tryk og meningsfuld, hvor vi møder børnene med en anerkendende tilgang og tone, for at de kan udvikle sig til robuste og alsidige individer med et godt selvværd og blik for egne kompetencer i fællesskabet. Børn skal gennem relation med andre lære at mærke og forstå egne følelser og grænser, og dermed også andres.

Det pædagogiske læringsmiljø

(praksis med spor af tema)

I KBH vil vi tilstræbe at have læringsmiljøer der:

- gennem leg og andre meningsfulde aktiviteter bidrager til, at børn gør sig væsentlige erfaringer med forskellige sociale positioner, der udvikler og understøtter børnenes dannelse og livsduelighed. (*Mor, far, børn, politi, håndværker, osv*)
- understøtter og udvider barnets erfaringsverden, så det kan og tør deltage samt tager initiativ til at skabe de muligheder for livsudfoldelse, de ønsker sig i de fællesskaber, de indgår i.
- giver børn mulighed for at forfølge, engagere og fordybe sig i det, de er optagede af, så de også lærer at prioritere blandt mange mulige tilbud.
(Kunne koncentrere sig om det de er i gang med uden at skifte aktivitet, hvis der fx bliver sat perler frem.)
- motiverer børn til at undres, pirrer deres nysgerrighed, anerkender dem for deres fund, støtter dem i vedholdenhed og støtter deres innovative formåen.
(Griber det børnene har gang i. Fx hjælper dem med at gå på række og give dem LED-lys, når de også vil gå Lucia)
- understøtter børn i at udtrykke deres følelser og håndtere konflikter hensigtsmæssigt uden at miste gåpåmodet. (*Hjælper dem med at sætte ord på i stedet for at slå*)
- Evnen til at håndtere modgang og udfordringer samt at udvise vedholdenhed er central for børns mulighed for at influere på deres egen hverdag.
(Selvom nogen siger de er dumme, eller ikke må være med, skal vi lære dem at de er OK)

Vi ønsker også:

- at lære barnet at behandle andre som de selv ønsker at blive behandlet
- at støtte og guide det enkelte barn, så det får gode oplevelser i forbindelse med løsning af de konflikter, det måtte møde i hverdagen
- at møde barnet, hvor det er, og hvor det har størst mulighed for at udvikle sig.
- at synliggøre grundlæggende værdier med afsæt i den kristne tro
- at møde barnet og dets familie positivt. Vi prioriterer derfor at der bliver sagt "godmorgen" og "farvel" når barnet bliver afleveret og hentet

Evalueringsrum

For at sikre det enkeltes barns trivsel, læring, udvikling og dannelse evalueres børnehavens læringsrum naturligt til personalets ugentlige stuemøder, personalemøder, forældresamtaler og pædagogiske dage b.la. ved brug af "SMTTE".

Vi vil være opmærksomme på følgende tegn, for således at kunne støtte op om det enkeltes barns læring, trivsel, udvikling og dannelse:

Barnet indgår i positive relationer med børn og voksne i børnehaven.

Barnet kan finde trøst og glæde i samværet med børnehavens voksne og børn.

Barnet tager imod nye udfordringer med en positiv indstilling.

Barnet indgår i såvel fin- som grovmotoriske lege og aktiviteter.

Barnet udvikler sin selvstændighed gennem børnehaveårene.

Barnet oplever situationer, der udmønter sig i umiddelbare grin og begejstring.

Barnet udviser en lyst til udfordringerne efter børnehaven, som forårsSFO og skole.

Barnet kan kommunikere og udvikler evnen til at udtrykke og aflæse egne og andres behov.

Pædagogiske læringsmål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Social udvikling

Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven

Børns sociale kompetence udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer, hvor de vigtigste elementer er evnen til at føle og vise empati, evnen til at knytte sig til andre og barnets evne til at indgå i og benytte sig af relationelle redskaber i fællesskaber. Sociale kompetencer er nøglen til fællesskabet, hvor børn har mulighed for at udfolde sig, i leg, i samarbejde med andre om at løse opgaver og realisere deres drømme.

I Kratholmskolens Børnehaven støttes børn i at etablere venskaber og lærer deri, hvordan man kommer med i, og er en del af et fællesskab. Børnene skal have plads til at give udtryk for egne følelser og behov, samtidig med, at de også lærer at forstå at andre har selv samme behov. De voksne skal skabe gode muligheder for børnenes leg, ved at hjælpe børnene og opmuntre dem til at vise omsorg og tage hensyn til hinanden. I fællesskabet med andre oplever børnene at have en betydning og det er her at barnet kan give og opnå anerkendelse.

Det pædagogiske læringsmiljø

(praksis med spor af tema)

I Kratholmskolens Børnehaven er vi i samarbejde med børnenes forældre ansvarlige for at etablere og understøtte børne- og læringsmiljøer, der støtter op om det enkeltes barns sociale udvikling. Her er barnets leg central – både i og uden for børnehavens åbningstid. Gennem leg etableres sammenhænge, hvor barnet udforsker og eksperimenterer med de sociale spilleregler, og barnet vil derved opleve at se sig selv i lyset af såvel gennemgående relationer som relationer, der udelukkende er at finde i afgrænsede arenaer. Fælles for alle barnets arenaer er, at barnet har behov for fællesskaber præget af ligeværd, forståelse og indlevelse, og ikke mindst voksne at spejle og udvikle dette i.

I Kratholmskolens Børnehaven arbejder vi kontinuerligt efter at understøtte et læringsmiljø der:

- introducerer børnene til temaer som "venskab" og "fællesskaber" bl.a. under samling og aktivitetsforløb.
- skaber rum for opbyggelige aktiviteter og lege i store og små fællesskaber og sammenhænge.
- hjælper børnene til at sætte ord på deres og andres grænser, guide børnene gennem i eventuelle konfliktsituationer og giver redskaber til at komme styrket gennem hverdagen.

- inddrager børnenes perspektiver under planlagte pædagogiske aktiviteter, spontane lege og rutinesituationer.
- åbner mulighederne for nye relationer på tværs af alder og evt. stue.
- tager afsæt i begreber som "næstekærlighed", hvor det enkelte barn stifter bekendskab med værdien i at behandle sig selv og andre med respekt og omsorg.
- giver børnene redskaber til at kommunikere tydeligt i deres relationer, bl.a. ved at vi som voksne selv er tydelige i vores krav og forventninger til dem.
- tilbyder ture ud af huset for derved at styrke oplevelsen af fællesskab i andre rammer

Pædagogiske læringsmiljøer med særligt tydelige spor af "Social udvikling"

"Samling"

"Legepladsen"

"Legetid"

"Spisning"

"Garderobe"

Evalueringsrum

For at sikre det enkeltes barns trivsel, læring, udvikling og dannelse evalueres børnehavens læringsrum naturligt til personalets ugentlige stuemøder, personalemøder, forældresamtaler og pædagogiske dage bl.a. ved brug af "SMTTE".

Vi vil være opmærksomme på følgende tegn, for således at kunne støtte op om det enkeltes barns læring, trivsel, udvikling og dannelse:

Barnet indgår i positive relationer med børn og voksne i børnehaven.

Barnet kan finde trøst og glæde i samværet med børnehavens voksne og børn.

Barnet tager imod nye udfordringer med en positiv indstilling.

Barnet indgår i såvel fin- som grovmotoriske lege og aktiviteter.

Barnet udvikler sin selvstændighed gennem børnehaveårene.

Barnet oplever situationer, der udmønter sig i umiddelbare grin og begejstring.

Barnet udviser en lyst til udfordringerne efter børnehaven, som forårsSFO og skole.

Barnet kan kommunikere og udvikler evnen til at udtrykke og aflæse egne og andres behov.

Pædagogiske læringsmål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Kommunikation og sprog

Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven

Sprog og kommunikation er til stede i alt hvad vi foretager os. Vi henvender os konstant både verbalt og nonverbalt til hinanden. Vi udtrykker følelser og behov, og giver respons på andres handlinger. Vi søger og finder svar og vi organiserer og kategoriserer vores viden og erfaring ved hjælp af sproget. Børn tilegner sig sprog og evnen til at kommunikere i de nære relationer i deres familier, i fællesskaber med andre børn og sammen med de voksne i børnehaven. De voksne fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og i børnehaven har personalet ansvaret for, at børnehavens læringsmiljø understøtter børnenes sproglige og kommunikative udvikling.

I børnenes møde med daginstitutioner opleves sammenhænge, hvor børnene, gennem fælles aktiviteter og fælles fokus, har mulighed for at udvikle alle sider af sproget, herunder ordforrådet, sprogforståelsen og evnen til at kommunikere. Det er af stor betydning for børn, at de har et aldersvarende sprog, for derved får de mulighed for at indgå i ligestillede og ligeværdige relationer. I børnehaven gennemgår børn en stor sproglig udvikling, hvor de bliver i stand til at kunne sætte ord på og udtrykke mere og mere komplekse oplevelser i deres liv og hverdag.

Den sproglige bevidsthed udvikles således, at barnet lærer, at forskellige former for kommunikation egner sig til forskellige sammenhænge; hvornår skal man være stille, hvornår må der råbes, og hvad må man tale om når bedstemor er der og når man sidder ved bordet og spiser eller når man leger med sine venner.

Endvidere viser forskningen, at barnets sproglige udvikling har stor betydning for dets fremtidige læse- og skriveindlæring.

Det pædagogiske læringsmiljø

(praksis med spor af tema)

I Kratholmskolens Børnehaven har vi læringsmiljøer der giver børnene mulighed for:

- at øge deres ordforråd. (når vi introducerer nye emner, dialogisk læsning, i garderoben når vi sætter ord på hvad tingene hedder –strop, knage, garderobeplads, halsedisse m.m. På naturstien og alle andre steder når vi udforsker og sætter ord på det vi ser. Højtlesning, hvor børnene lytter til nye ord og begreber, og ved dialogisk læsning, hvor de aktivt får mulighed for at øge deres ordforråd.)

- at sætte ord på egne erfaringer, oplevelser, perspektiver og liv. (Vi samtaler når vi sidder ved frokostbordet og til samling og alle får mulighed for at deltage. Vi hjælper børnene med at fortælle forældrene om deres dag ved afhentning. Vi opfordrer børnene til at kommunikere verbalt ved ex. konfliktløsning. Vi spørger ind til hvad konflikterne mellem børnene handler om og støtter op om børnenes evne til at sætte ord på egne grænser, følelser og behov. Vi giver os tid til at lytte til børnenes fortællinger hjemmefra og vi støtter op om børnenes mere spontane motivation til at fortælle, –f.eks. når børnene fortæller om en regnorm på legepladsen, en kanal i sandkassen der er blevet fyldt med vand i løbet af natten, en blomst de har plukket på vej til børnehaven eller en drøm de har haft om natten.)
- At udvikle sprogforståelse. (Modtage en kollektiv besked f.eks. ved et skift i aktiviteter, på legepladsen når vi skal rydde op, på naturstien når vi kalder børnene sammen, i gymnastiksalen når børnene instrueres i hvad vi skal og når vi skal lege en fællesleg. Børnenes evne til at forstå sproget vises tydeligt ved ovenstående instrukser, hvor børnenes reaktion og handling viser om de har forstået beskeden.
- at øve sig i turtagning. (F.eks Når vi samtaler ved frokostbordet, lytter til hinanden ved samling eller ved gruppeaktiviteter, at blive bedt om at vente hvis de bryder ind i en andens samtale, men samtidig opleve at de *får* deres tur og derved får en grundlæggende forståelse af dialogens mekanismer)
- møde dialogisk læsning, hvor børnene får mulighed for ex. at sætte ord på deres forståelse af historien og eventuelt nye ord og begreber
- at have adgang til skriftsproget. (Der er bøger tilgængeligt på stuerne. Der er papir og skrive-redskaber tilgængeligt og de børn der viser interesse tilskyndes til at skrive ex. eget navn.)
- at udvikle alle aspekter af deres sprog. (Vi leger med Rim og remser, forholdsord, overbegreber, talemåder etc. til vores samlinger. Vi gentager børnenes sætninger grammatisk- og lyd-mæssigt korrekt, hvis de er udfordrede på det område.)

Evalueringsrum

For at sikre det enkeltes barns trivsel, læring, udvikling og dannelse evalueres børnehavens læringsrum naturligt til personalets ugentlige stuemøder, personalemøder, forældresamtaler og pædagogiske dage b.la. ved brug af "SMTTE".

Vi vil være opmærksomme på følgende tegn, for således at kunne støtte op om det enkeltes barns læring, trivsel, udvikling og dannelse:

Barnet indgår i positive relationer med børn og voksne i børnehaven.

Barnet kan finde trøst og glæde i samværet med børnehavnens voksne og børn.

Barnet tager imod nye udfordringer med en positiv indstilling.

Barnet indgår i såvel fin- som grovmotoriske lege og aktiviteter.

Barnet udvikler sin selvstændighed gennem børnehavnårene.

Barnet oplever situationer, der udmønter sig i umiddelbare grin og begejstring.

Barnet udviser en lyst til udfordringerne efter børnehavn, som forårsSFO og skole.

Barnet kan kommunikere og udvikler evnen til at udtrykke og aflæse egne og andres behov.

Pædagogiske læringsmål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Krop, sanser og bevægelse

Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven

En stor del af børns udvikling og læring foregår gennem brug af sanser og krop.

Børn har behov for at føle sig værdifulde og trygge –også ved deres egen krop og dens reaktioner.

Sanserne, især den taktile sans, den vestibuler sans og muskel-led sansen, er vigtige for barnets motoriske udvikling og grundlag for automatisering, både i forhold til grov- og fin motorik.

Ved at skabe miljøer og aktiviteter der understøtter brugen af disse sanser, skabes rammerne for at børnene kan udvikle en sund motivation for, forståelse af og glæde for at bruge kroppen og dens forskellige funktioner som arme, ben, led, sansning, m.m.

Det er ikke kun forståelse af, motivation og glæde for at bruge kroppen og dens funktioner i sig selv, der er vigtige for et barnets trivsel og udvikling, men gennem kroppen lægges grundlaget for både fysisk trivsel (bevægelse, aktivitet, sundhed) og psykisk trivsel (sansning, ro, afkobling). Derfor er det vigtigt at have fokus på både at "være" og at "gøre", skabe rum til at udforske og udfordre kroppen motorisk og til at kunne slappe af og lade op.

Kroppen er også det "redskab" vi bruger til at kommunikerer og agere i sociale relationer. Gennem kroppen og sanserne modtager vi indtryk som vi fortolker. Kroppen styrker barnets evne til at aflæse og forstå andre børns og voksnes gestetik, mimik og kropslige udtryk, og dermed grundlaget for sociale relationer.

- grundlæggende elementer i udviklingen af sociale kompetencer og relationer.

Ved brug af gestik, mimik og kropslige udtryk, understøtter børnene deres budskab og reaktioner.

Det pædagogiske læringsmiljø
(praksis med spor af tema)

I Kratholmskolens Børnehaven understøtter vi læringsmiljøer der:

- skaber rum som inspirerer børnene til at udfordre sig selv motorisk
(fortælle historier eller igangsætte rollelege, der inspirerer til at bruge de forskellige ude- og inde rum til at lege lege, der udfordre motorikken, synge sange der lægger op til at bruge kroppen).
- udvikler de grovmotoriske færdigheder.
(skabe en legeplads der lægger op til at bruge forskellige dele af kroppen og motorikken, pudrum, gå på naturstien og klatre op og ned af bakken, lægge træstammer til at kravle på, benytte stuerens skamler, lege stopdans, bruge skolens gymnastiksal og hal)
- styrker den finmotoriske udvikling
(klippe-klistre, tegne, perleleg, garderobe, m.m.)
- giver barnet et grundlæggende kendskab til kroppen og dens funktioner
(f.eks. sange med fakta om kroppen, puslespil med forskellige lag af kroppen, gruppedage og samling, hvor vi taler om kroppen, RØDBEDE, salt og drikke på varme dage)
- skaber oplevelser, der styrker barnets forståelse af kroppen – hvad er rart og ikke rart, både for dem selv og andre
(Gå – ikke løbe, ”indestemmer”, slåskultur, sig ”stop”)
- støtter barnet i at blive selvhjulpent
(fx ved tøjskift, og ved at prioritere den nødvendige tid, således at barnet på egen hånd kan klare sig og opnår succes derved, ”Prøv lige at trække hér – så kan jeg hjælpe med vanterne”)
- styrker deres sanser og oplevelse af kroppen
(gå på forskellige underlag, massage historier, lytte efter lyde på naturstien, snurre rundt på legeredskaberne på legepladsen)
- udnytter de forskellige rum, ude og inde, der lægger op til forskellige fysiske udfordringer og afslapning
(sofaen, pudrum, legepladsen, boldspil på græsset ved skolen, bakken på naturstien, træstammer på naturstien, hængekøjer, m.m.)
- styrker børnenes forståelse af kommunikation ved hjælp af kroppen
(snak om følelsernes fysiske udtryk, b.la. Ansigtstudtryk, Trin for trin, slåskultur.)

Evalueringsrum

For at sikre det enkeltes barns trivsel, læring, udvikling og dannelse evalueres børnehavens læringsrum naturligt til personalets ugentlige stuemøder, personalemøder, forældresamtaler og pædagogiske dage b.la. vd brug af "SMTTE".

Vi vil være opmærksomme på følgende tegn, for således at kunne støtte op om det enkeltes barns læring, trivsel, udvikling og dannelse:

Barnet indgår i positive relationer med børn og voksne i børnehaven.

Barnet kan finde trøst og glæde i samværet med børnehavens voksne og børn.

Barnet tager imod nye udfordringer med en positiv indstilling.

Barnet indgår i såvel fin- som grovmotoriske lege og aktiviteter.

Barnet udvikler sin selvstændighed gennem børnehavenårene.

Barnet oplever situationer, der udmønter sig i umiddelbare grin og begejstring.

Barnet udviser en lyst til udfordringerne efter børnehaven, som forårsSFO og skole.

Barnet kan kommunikere og udvikler evnen til at udtrykke og aflæse egne og andres behov.

Pædagogiske læringsmål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Natur, udeliv og science

Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven

Naturen og det udendørs rum giver barnet mulighed for sanselige, kropslige og kognitive oplevelser, og der igennem at udvide sin begrebsverden. I naturen kan de opleve hvordan dyr og planter er afhængige af hinanden og hvordan naturen lever og forandre sig. De kan stifte bekendtskab med naturfænomener som f.eks. sne, hvor de kan føle at sneen er kold (sanser), erfare at sneen kommer om vinteren (kognitivt) og at sneen kan give særlige udfordringer for motorikken (kroppen).

Ved at undersøge og eksperimenterer med tingene (science), understøttes børnenes naturlige nysgerrighed og interesse, og deres forståelse og begrebsverden udvides og udfordres. Det giver dem både en faktuel viden, men de udvikler også de sociale kompetencer, f.eks. hvis en anden falder i sneen, har barnet en forståelse den andens situation. Ved at undersøge forskellige videnskabelige fænomener, stifter børnene også bekendtskab med måleenheder, vind, magnetisme mm. og der igennem udvider deres forståelse af de elementer de møder i deres hverdag.

Der er mange forskellige udendørs "rum" som giver forskellige udviklings- og udfoldelsesmuligheder. F.eks.

Åbne og sociale rum, der ligger op til at alle kan deltage i fælles lege/aktiviteter (F.eks. græsplæner).

Afgrænset rum, som er kendt og trygt, og hvor legene derfor også i højre grad tager udgangspunkt i det kendte og trygge. f.eks. legepladsens områder som sandkassen, legetårnet, m.m.

Rummelige rum, med plads til fordybelse, nysgerrighed, fornemmelsen af en større og "ukendt" verden (skov, strand, hav)

Det pædagogiske læringsmiljø

(praksis med spor af tema)

I Kratholmskolens børnehaven vil vi med udgangspunkt i Natur, udeliv og Science, løbende arbejde med at skabe situationer, miljøer og rum som understøtter barnets udvikling og trivsel.

Vi vil bl.a.:

- introducere dem for "uderum", der indbyder til forskellige udviklings- og udfoldelsesmuligheder. f.eks.

- *åbne og socialt rum* som græsplænen eller skolegården, der indbyder til større fælleslege, hvor alle umiddelbart kan deltage (*som boldspil, fangeleg, vandkamp, mm.*)
- *afgrænset rum* som legepladsen eller Naturstien, der er et trygt, afgrænset og velkendt rum, der giver mulighed for at eksperimentere med materialer som jord, sand, vand. Det giver anledning til at eksperimentere med spontane lege eller vende tilbage til den kontinuerlige og fortsatte leg på vores faste område på naturstien, hvor man kan lege fantasilege som arbejdsmænd med skovle og gravemaskiner (*f.eks. at træstammen er en båd, motorisk udviklende lege som at kravle op af bakken eller over en træstamme*)
- *rummelige rum*, hvor legens karakter og indhold sjældent er bestemt på forhånd. (*Ex pløjemarken, Naturstiens mindre kendte områder, skydebanen og Kratholmskoven, hvor de kan være nysgerrig og gå på opdagelse.*)
- lave forløb, f.eks. på vores gruppedage, hvor vi præsenterer dem for forskellige dyr og planter på Naturstien
- undersøge, hvordan dyrene lever, og hvordan man omgås dem med respekt - samtidig med at vi griber de situationer og muligheder der opstår i hverdagen. (*dug med billeder af insekter, ormehoteller, insekthoteller hjælpe med at komme frugtskræller og orme i kompost beholder, snakke om edderkoppen i vinduet eller fugle på legepladsen*)
- introducerer forskellige videnskabelige fænomener (*isterning der smelter, frysning af salt og ferskvand, lege med magneter*)
- lade børnene opleve de forskellige årstider og vejrtyper ved at være ude i alt slags vejr og koble det rigtige tøj sammen med den rigtige årstid.
- tænde bål og mærke varmen, og skabe et rum, hvor der er mulighed for at slappe af omkring bålet.
- i grupper og til samling, snakke om og eksperimenterer med mængder, vægt og fylde (*hvilken blyant er størst? hvad tror i er tungest? hvad kan flyde og hvad synker? osv.*)
- præsenterer dem for hverdagens natur ved brug af sanser (*lugte til blomster, føle på den kolde sne, lytte efter dyreløb.*)

Evalueringsrum

For at sikre det enkeltes barns trivsel, læring, udvikling og dannelse evalueres børnehavens læringsrum naturligt til personalets ugentlige stuemøder, personalemøder, forældresamtaler og pædagogiske dage b.la. vd brug af "SMTTE".

Vi vil være opmærksomme på følgende tegn, for således at kunne støtte op om det enkeltes barns læring, trivsel, udvikling og dannelse:

Barnet indgår i positive relationer med børn og voksne i børnehaven.

Barnet kan finde trøst og glæde i samværet med børnehavens voksne og børn.

Barnet tager imod nye udfordringer med en positiv indstilling.

Barnet indgår i såvel fin- som grovmotoriske lege og aktiviteter.

Barnet udvikler sin selvstændighed gennem børnehaveårene.

Barnet oplever situationer, der udmønter sig i umiddelbare grin og begejstring.

Barnet udviser en lyst til udfordringerne efter børnehaven, som forårsSFO og skole.

Barnet kan kommunikere og udvikler evnen til at udtrykke og aflæse egne og andres behov.

Pædagogiske læringsmål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Kultur, æstetik og fællesskab

Indhold med afsæt i Kratholmskolens Børnehaven

Ordet kultur spænder bredt. Kultur er en væsentlig del af menneskers liv, og det er med den vi skaber en tilgang til og forståelse af vores og andres verden. Det er f.eks. i fællesskab med andre, hvor vi oplever hvordan kultur belyser menneskers diversitet og forskellighed, som til tider vil afvige fra vores egne oplevelser og måder at opfatte livet på. Dette giver anledning til bedre at kunne forstå og definere sig selv, og blive bevidst om eget kulturelt ophav og ståsted. Kultur kan bringe en åbenhed og nysgerrighed med sig over for både det kendte og det ukendte og anderledes.

Kultur i Kratholmskolens Børnehaven bærer præg af:

- hvad den enkelte har med sig hjemmefra – barn som voksen og at alle er lige meget værd, uanset baggrund og kulturelt ståsted.
- hvilke kulturelle rammer, strukturer og tiltag vi har sat op omkring vores fællesskab i børnehaven, som påvirker dagligdagen.
- de kulturelle indtryk, som vi sammen får, når vi er uden for børnehavens vægge. Eks. Kulturelle tiltag, (teaterforestilling på skolen, en tur på biblioteket, julegudstjeneste i kirken) som finder sted i lokalområdet.
- at børnene og deres familier blive mødt med åbenhed og næstekærlighed, som tager afsæt i det kristne menneskesyn.

En stor del af vores kultur i børnehaven bærer præg af både det fysiske og psykiske børnemiljø. Vi omgås hinanden med respekt, omsorg, nærvær, rummelighed, tolerance og mod, med henblik på at opbygge barnets selvværd og give barnet en oplevelse af, at være værdifuld som en del af et større fællesskab.

Børnene vil opleve at skulle arbejde med æstetiske processer, hvor mødet med forskellige materialer, redskaber og medier, giver dem mulighed for at udforske, udforme, kreere og følge deres skabertrang. Vi tager ligeledes på ture i og oplever kulturelle udtryk i lokal- og nærområdet.

En anden måde, hvorpå vi også omkranser kultur er, når vi taler med børnene om traditioner.

Det pædagogiske læringsmiljø
(praksis med spor af tema)

I Kratholmskolens Børnehave arbejder vi kontinuerligt efter:

- at understøtte en kultur præget af åbenhed, mod og nysgerrighed
(Vi siger ja til hinanden, krea-aktiviteter, samling hvor der lyttes til hinanden og hvor den enkelte kan udtrykke egne opfattelser og holdninger, vi siger undskyld og tilgiver, og pyt, opfordre dem til "nye" udfordringer...)
- at understøtte et læringsmiljø, der er opbyggende for fællesskabet
(hej og farvel, griber børnenes motivation og ideer og evt. omsætte til forløb, taler "ordentligt" til hinanden, opfordre til at hjælpe hinanden i garderoben, arbejder med at aflæse udtryk og kropssprog, præsentere dem for bibelens opbyggende budskaber og fortællinger til bibelfortællingen om fredagen)
- at børnene stifter bekendtskab med de danske traditioner og den danske kulturarv
(højtider, har julefrokost, julestue, påskefrokost, kirkebesøg, besøger skolebiblioteket, ser teaterforestilling hvert år på Kratholmskolen)
- at børnene kan arbejde i kreative forløb, hvor de stifter bekendtskab med forskellige materialer, redskaber og udtryksformer. Følger børnenes egne initiativer, giver plads til fantasi og viderebygger på en ide.
(til samling, ved temaforløb, på legepladsen, m.m.)
- at have et sundt psykisk børnemiljø, som eksempelvis kommer til udtryk når vi med vores opmærksomhed på barnets eget perspektiv, vilje og oplevelser tages alvorligt og inddrages i hverdagens aktiviteter, under hensynstagen til barnets alder og modenhed. For os er det vigtigt at børnene finder det meningsfuldt at gå i børnehaven, at være en del af fællesskabet som en aktiv deltager og værdifuld (medspiller).

I Kratholmskolens Børnehaven har vi indrettet vores fysiske børnemiljø med henblik på, understøtte forskellige læringsmiljøer både inde og ude. Vi har fokus på strukturerede rammer, stimulerende og æstetiske omgivelser, rum og plads til fysisk udfoldelse samt god hygiejne og sundt indeklima.

- Strukturelle tiltag, som danner rammerne for en forudsigelig hverdag for børnene. Eksempelvis at – gå – ikke løbe – indenfor, "indestemmer", et klap, som gør børnene opmærksomme på, at de skal være stille og modtage en besked/information, afmærkninger af fodspor som

fortæller børnene hvor de skal stille sig i kø til toilettet, piktogrammer, som fortæller børnene den pågældende dags forløb/aktiviteter. Billeder af børnene på deres garderobeplads for genkendelighed. Faste spisetider, spisegrupper, læringsgrupper, siddepladser ved bordene under spisning alt sammen for at skabe forudsigelighed for børnene.

- Vi har indrettet vores indendørsarealer således, at omgivelserne kan virke indbydende og stimulerende for forskellige læringsmiljøer. (Vores stuer har flytbare møbler med hjul under, som gør det muligt at skabe rum for både stillesiddende og rolige aktiviteter, samt åbne op og give plads når vi har brug for gulvet til, at udfolde os på til musik eller lege. Vi bruger lege-tæpper, som børnene selv kan flytte rundt i huset, eks. På vores gangarealer for at mindske støjniveau og give børnene mulighed for at fordybe sig i leg og mindske afbrydelser) Vi dæmper lyset om morgenen og sætter rolig musik på, så børnene har mulighed for at finde sig til rette i overgangen fra hjem til børnehaven.
- Legepladsen har et variabelt terræn, som gør det muligt at stimulerer børnenes motoriske udvikling. Den er indrettet med bakker, sandbund, græs og balanceredskaber. Vi har gynger, rutsjebaner, klatretårn, armgang, sandkasse m.m. Vi gør brug af skolens udendørsarealer, som er et nærtliggende skovområde kaldet 'Naturstien' – her har børnene mulighed for at blive udfordret yderligere på deres motoriske udvikling.
- Vi har fokus på hygiejne og indeklime

Børnehaven har mange vinduer og nyder godt af naturlige lysindfald. Vi vasker hænder flere gange dagligt i forbindelse med spisning, efter endt aktivitet og når vi kommer ind ude fra legepladsen. Vi har ventilationsanlæg, som skifter luften ud kontinuerligt.

Evalueringsrum

For at sikre det enkeltes barns trivsel, læring, udvikling og dannelse evalueres børnehavens læringsrum naturligt til personalets ugentlige stuemøder, personalemøder, forældresamtaler og pædagogiske dage b.la. ved brug af "SMTTE".

Vi vil være opmærksomme på følgende tegn, for således at kunne støtte op om det enkeltes barns læring, trivsel, udvikling og dannelse:

Barnet indgår i positive relationer med børn og voksne i børnehaven.

Barnet kan finde trøst og glæde i samværet med børnehavens voksne og børn.

Barnet tager imod nye udfordringer med en positiv indstilling.

Barnet indgår i såvel fin- som grovmotoriske lege og aktiviteter.

Barnet udvikler sin selvstændighed gennem børnehaveårene.

Barnet oplever situationer, der udmønter sig i umiddelbare grin og begejstring.

Barnet udviser en lyst til udfordringerne efter børnehaven, som forårsSFO og skole.

Barnet kan kommunikere og udvikler evnen til at udtrykke og aflæse egne og andres behov.

Pædagogiske læringsmål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

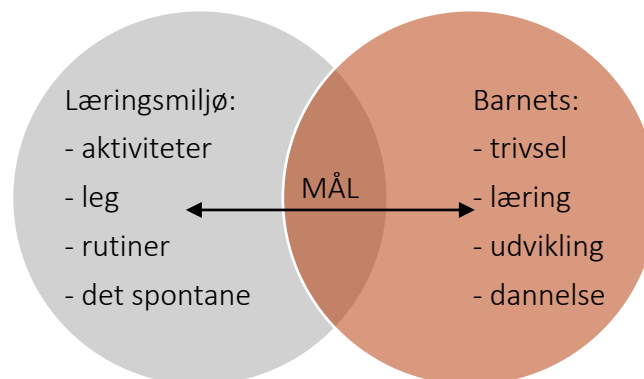
Evalueringens kultur

Evalueringens kulturs formål er at give Kratholmskolens Pædagogiske personale mulighed for at undersøge og forholde sig reflektivt til, om børnehavens læringsmiljøer understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi skal derfor forholde os fagligt og selvkritisk til den pædagogiske praksis og derved give os mulighed for at justere ved behov.

Vi kigger derfor på det samlede miljø – fra det øjeblik hvor barnet træder ind i børnehaven, til de, når dagen er omme, går hjem igen. Kort sagt, hvilket aftryk sætter børnehavens pædagogiske praksis på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

En afgrænsning i dette perspektiv vigtigt, da evalueringen ikke bør ske af alt på en og samme gang, men efter udvælgelse, forholder vi os til et afgrænset område, hvor vi er nysgerrige på, hvad vi har brug for mere viden om i den valgte pædagogiske praksis.

Det kan illustreres således:

Konkret evalueringens kultur og brug af dokumentation i Kratholmskolens Børnehaven

Børnehavens pædagogiske praksis og læringsmiljøer er organiseret efter en fast struktur, der giver mulighed for at målrette hverdagen til de børn, der har deres daglige gang heri. Personalet har derfor fokus på at stille det grundlæggende spørgsmål "Giver det mening?" til alle elementer i børnehavens praksis. Elementer, skal give mening for alle implicerede – børn, ansatte, forældre, ledelse og samfund. Ovenstående spørgsmål vil derfor skabe et specifikt udtryk i børnehavens hverdag og læringsmiljøer. Et udtryk der har afsæt i børnehavens mål, rammer og ressourcer og børnegruppe.

Hverdagens faste rutiner og aktiviteter giver anledning til at reflektere kontinuerligt til b.la. personalets ugentlige stuemøder, hvor vi har mulighed for at "vende", der kræver et aktuelt fokus i hverdagen, som de enkelte børn, rutinesituationer og de faste elementer. Disse møder har derved et tydeligt fokus på stuenes læringsmiljøer. Stuenes refleksioner dokumenteres ved referat, og ved behov benyttes SMTTE-modellen for derved at målrette en indsats eller erfare en udvikling eller mangel på samme.

Inspiration til analysespørgsmål:

- Hvad lykkes vi med i vores pædagogiske praksis i læringsmiljøet (i forhold til det, der var vores hensigt, målene og det pædagogiske grundlag)?
- Hvorfor lykkes vi, eller hvordan lykkes vi?
- Hvad udfordres vi af i vores pædagogiske praksis i læringsmiljøet (i forhold til det, der var vores hensigt)?
- Hvorfor udfordres vi, eller hvordan udfordres vi?
- Hvad vil børnene sige, hvis vi spurgte dem?
- Arbejder vi med afsæt i det pædagogiske grundlag og de 12 mål?
- Handler vi klogt her? Hvordan forstår vi situationen?
- Kan situationen forstås anderledes?

Inspiration til spørgsmål til det videre arbejde:

- Hvad ved vi nu?
- Hvordan skal vi nu arbejde videre – stadig med afsæt i det pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer og de 12 mål?
- Beslutning om samt indsamling af ny dokumentation.

Til stue- og postmøder, står personalet selv for at dokumentere indholdet og indsamle ny dokumentation som observationer og praksisfortællinger. Denne dokumentation bruges efterfølgende til konkret udvikling af stuenes praksis, skærping af indsats omkring børnene, materiale til eventuelle forældresamtaler og til vidensdeling på de månedlige personalemøder.

I børnehaven afholder vi månedlige personalemøder, der har fokus på den fælles praksis i huset og på den overordnede pædagogiske indsats og linje. Her bringes stuerne hverdag ind i et større perspektiv, hvor vidensdeling og faglig sparring er grundlæggende for den fælles faglige drøftelse. Børnehavens personale har alle forskellige udtryk, perspektiver og kompetencer at byde ind med, hvilket er med til at belyse kompleksiteten i den pædagogiske indsats og i sidste ende være med til at skærpe og styrke vores indsatsområder. Vi ser evalueringen som en cirkulær bevægelse, hvor enhver indsamling af dokumentation, refleksion og analyse giver indsigter og viden om vores pædagogiske praksis, som vi tager med i børnehavens videre arbejde.

Dette kan illustreres således:

Evalueringsprocessen er som ovenfor illustreret en dynamisk proces, hvor elementerne "Indsamling af dokumentation", "Drøftelse og analyse" og "Nye indsigter" med vekslende fylde, alle er med til at påvirke den pædagogiske praksis børnene møder.

Til møderne har vi bl.a. følgende punkter:

Fælles pædagogiske tiltag

- Obs-børn

Børn, der kræver en særlig opmærksomhed og indsats, bringes til fælles faglig orienteringsrunde, hvor personalet har mulighed for at hente inspiration og supervision til den videre indsats.

- Aktivitetstema

Her koordineres børnehavens forløb omkring aktivitetsgrupperne, der tager afsæt i et fælles aktivitetstema for den kommende periode. Planlægningen af det kommende aktivitetstema struktureres ved brug af "LOTUS-modellen", der på enkel vis er med til at trække en rød tråd gennem forløbets udbud af aktiviteter og fokusområder.

Nedenstående spørgsmål kan bruges til valg af nyt aktivitetstema:

- Hvad er børnene optagede af at øve sig på lige nu (nærmeste udviklingszone)?
- Hvad er børnenes behov lige nu?
- Hvad vil I gerne hjælpe børnene med?

Det faste personale skiftes til at skrive en fælles SMTTE over det valgte aktivitetstema, hvori der kan findes spor af alle 6 læreplanstemaer, samt tager højde for børnehavens børn og rammer. Denne SMTTE er til ophæng for forældregruppen på aktivitetstavlen og vil danne grundlag for de kommende aktiviteter og gruppeinddelinger.

Gruppeinddelingen vælges efter samme overvejelser og spørgsmål som temaet vælges efter, og vi kan dermed gennem året tilgodese forskellige fokus- og indsatsområder, og ikke mindst, rammesætte et forløb, der giver mening for den aktuelle børnegruppe.

Temaforløbet og grupper evalueres kontinuerligt i blandt de gruppeansvarlige, til stue- og postmøder samt til det månedlige personalemøde og anføres i SMTTE-modellen.

Ved afslutning af et aktivitetstemaforløb evalueres forløbet til personalemødet og kommer efterfølgende i "Temamappen" til inspiration til senere forløb.

Et hvert temaforløb har afsæt i børnehavens pædagogiske grundlag og læringsmiljøer, og med *spor* af de 6 læreplanstemaer skabes der en naturlig grobund for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvert andet år gennemlæses og evalueres Kratholmskolens Børnehaves pædagogiske grundlag af børnehavens personale. Temabeskrivelser og eksempler på børnehavens læringsmiljøer gennemlæses og evalueres ligeledes hvert andet år.

Det vi gør, skal give mening og skal afspejles i børnehavnens styrkede pædagogiske læreplan, og det vi skriver, skal give mening og ligeledes afspejles i den daglige pædagogiske praksis.